

Tanulságok

Lessons learned

Restoration of sodic lake sub-type of the Pannonic salt steppe and marsh habitat in the Hortobágy (Észak-hortobágyi szikes tavak rehabilitációja) – LIFENAT07/H/000324

Nagy-szik – Magdolna-puszta – Kerek-fenék

A LIFE+ Nature projektünk általános jellemzői

Projektterület elhelyezkedése:

Hortobágyi NP, Balmazújváros, HUHN10002

Költségvetés:

- Teljes költség: 1 557 507 €
- EC finanszírozás: 75%

A projekt időtartama:

- Kezdés: 2009.01.01.
- Befejezés: 2013.12.31.

A projekt résztvevői:

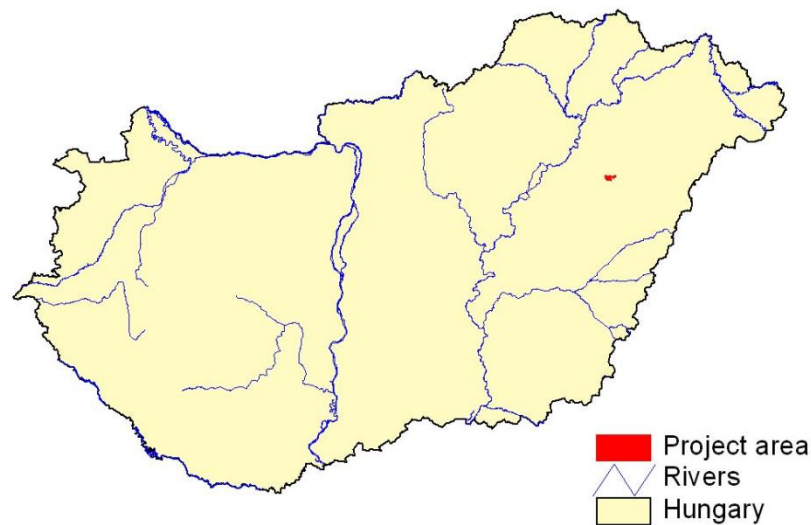
Kedvezményezett:

- Hortobágy Természetvédelmi Egyesület

Partnerek:

- A Balmazújvárosi Nagyszikért Alapítvány
- Tiszatáj Közalapítvány
- Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság

Location of the Project Area in Hungary

Referencia állapot

Egy nagy LIFE család

Egy közepesen bonyolult sakkjátszma

Csoda

Lessons learned: manager

- Független projektvezető
- Bérfezültség – határozott időre történő megbízás
- Jó bérezés-elvárt minőség
- Kötetlen munkaidő
- Lehetőleg szakmabeli
- Pénzügyi jártasság

Lessons learned: partner

- 3-5 partner
- Speciális tevékenységek lefedése (földvásárlás, helyi kommunikáció, állami feladat)
- Nem dolgoztatás, hanem együttműködés
- Nem szigorú kontroll, hanem dolgozni hagyás
- Nem szigorúbb és gyakoribb ellenőrzés, mint amit a LIFE megkövetel
- Partnerek bevonása a bemutatásba és nevelésbe
- Kötött és kötetlen találkozók negyedévenként
- Önkéntesek

Lessons learned: management

- Engedélyes kiviteli tervek+1év
- Terület tulajdonosa vagy kezelője legyen a kedvezményezett
- Minden veszélyeztető tényező megszüntetésére legyen akció vagy minimum megvalósíthatósági tanulmány
- Szikes tó vásárlás esetén: tómeder<erdő v. szántó 100 méterre<gyep 100 méterre<erdő v. szántó 1km<gyep 1 km
- Háziállatokkal történő kezelés: stewardship-helyi gazdálkodók bevonása a tartásba és legeltetésbe
- Adaptív (alkalmazkodó) kezelés
- Maradandó megjelentetés (könyv, film)
- Új utak: szikes tó < legelő tó
- Best practice:
  - 1) előkezelés-mangalica
  - 2) kezelés(vegyesen tartott háziállatokkal<juh, szamár, marha)

Ki fizeti a révészt (EU politika)

Köszönöm a figyelmet !

Köszönet a fényképek készítőinek:
Szilágyi Attila, Oláh János, Szabó
László Vilmos, Ecsedi Árpád